

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»**

Факультет туризму

Кафедра управління соціокультурною діяльністю, шоу-бізнесу та івентменеджменту

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Організація музейної справи

Освітня програма «Туризм»

Спеціальність Туризм

Галузь знань 241 “Туризм”

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № _ від “_” _____ 2020 р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Результати навчання
5. Компетентності
6. Організація навчання курсу
7. Система оцінювання курсу
8. Політика курсу
9. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Основи музеєзнавства
Викладач	Вичівський Павло Павлович
Контактний телефон викладача	+380951261040
Е-mail викладача	pavlo.vuchivskui@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Змішаний (<i>blended</i>) – очно-дистанційний
Обсяг дисципліни	Кредити ЄКТС –3 (90 год.) 90 год
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://cutt.ly/jei5wQ0
Консультації	Обговорення питань, що виникають у студентів під час вивчення тем, у класі Classroom https://classroom.google.com/r/MzEwOTI3NjlyMTBa/sort-last-name
2. Анотація до курсу	
Курс спрямований на вивчення історії становлення музеїв в Україні та світі. При вивченні дисципліни розглядаються схеми класифікацій музеїв, звернуто увагу на відображення ступеня залучення музеїв до розвитку туризму.	
3. Мета та цілі курсу	
<p>Мета – ознайомити студентів із найважливішими закономірностями та головними етапами розвитку вітчизняного і світового музеєзнавства, дати характеристику теоретичним і практичним аспектам діяльності та функціонування музеїв світу.</p> <p>Цілі:</p> <ul style="list-style-type: none"> – засвоєння студентами головних закономірностей розвитку музейної справи в Україні та світі; – формування уявлень про головні досягнення та культурну спадщину вітчизняного музейництва; – визначення характерних рис самобутньої української культури (на прикладі музейної спадщини) та її місця в загальнолюдському культурному просторі; – розкриття характеру зв'язку світового та вітчизняного музейництва; – навчання студентів орієнтуватися в кращих надбаннях світової та вітчизняної музейної спадщини. 	
4. Результати навчання	
<ul style="list-style-type: none"> - Використовує здобуту освіту для розв'язування комплексних завдань і проблем у сфері музеєзнавства та застосування вітчизняних і міжнародних професійних стандартів в процесі діяльності, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов та вимог; - Об'єктивно оцінює свої можливості й перспективи в сфері музейного туризму, розуміє ринок туристичних послуг; - Вдосконалює й розвиває свій інтелектуальний і загальнокультурний рівень; - Сприймає, аналізує й реалізує управлінські рішення й інновації у професійній діяльності; - Застосовує базові знання в галузі туризму й навички використання музеїв у туристичній галузі; - Виконує всі фахові виробничі та творчі операції у музейній діяльності, організаційно-технічні роботи, пов'язані з роботою музеїв; - Застосовує методику аналізу туристичного ринку; - Готує матеріали для музейної виставки; - Застосовує знання про сучасні музейні технології; 	

5. Компетентності

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми у студента мають бути сформовані/закріплені такі компетентності:

- здатність застосовувати знання у практичній діяльності, адаптуватися до нових ситуацій, генерування нових ідей (творчості).
- здатність орієнтуватися у кращих надбаннях світового та українського музейництва; грамотно організувати роботу над експозицією; розробляти екскурсійно-туристичні маршрути в межах рідного краю, України, окремих регіонів світу.
- здатність виявляти, використовувати, інтерпретувати, критично аналізувати джерела інформації.
- здатність критичного усвідомлення специфічності та взаємозв'язку між культурними, соціальними та економічними процесами.
- уміння забезпечувати якісне виконання завдань професійної діяльності на основі інструкцій, методичних рекомендацій, встановлених норм, нормативів.
- Здатність дотримуватись загальноприйнятих норм поведінки та моралі в міжособистісних відносинах

6. Організація навчання курсу

Обсяг курсу

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	16
семінарські заняття / практичні / лабораторні	28
самостійна робота	46

Ознаки курсу

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
II	Туризм	2	Нормативний

Тематика курсу

Тема, план	Форма заняття	Література	Завдання, год	Вага оцінки	Термін виконання
Тема 1: Принципи класифікації музеїв в Україні Основні критерії класифікації музеїв. Критерії поділу музеїв за профілем.	лекція, самостійна робота	5, 17, 18, 19	вивчення тематичного матеріалу (2 год+2 год с.р.)	3 бали	протягом семестру згідно з розкладом занять
Тема 2: Класифікація музеїв України Краєзнавчі музеї. Музеї художнього профілю. Музеї літературного профілю. Архітектурні музеї. Музеї природничого профілю. Екомuzeї. Науково-технічні музеї. Музеї-заповідники. Віртуальні му-	лекція, самостійна робота	2, 3, 7-16	вивчення тематичного матеріалу (2 год+2 год с.р.)	3 бали	протягом семестру згідно з розкладом занять

зеї. Інші види музеїв (замки-музеї; палаци-музеї; музеї-садиби; будинки-музеї; музеї-квартири; музеї-монастирі; музеї-храми; музеї-цвинтарі; музеї-підприємства (заводи, фабрики, вокзали, поштові станції); музеї-майстерні; музеї-кав'ярні (паби, винні підвали та ін.); музеї-кораблі)					
Тема 3: Комерційна та фандрайзингова діяльність музеїв Діяльність музеїв в сучасних умовах. Послуги платного відвідування установи. Електронна комерція, виставково-експозиційна діяльність. Фандрайзингова діяльність	лекція, самостійна робота	4, 5, 6, 20	вивчення тематичного матеріалу (2 год+2 год с.р.)	3 бали	протягом семестру згідно з розкладом занять
Тема 4: Музеї і туристична галузь на сучасному етапі Нові інформаційні технології музейної справи. Музеї як центри організації дозвілля. Музейна аудиторія та її значення в музейному туризмі	лекція, самостійна робота	1, 4, 6, 21	вивчення тематичного матеріалу (2 год+4 год с.р.)	3 бали	протягом семестру згідно з розкладом занять
Тема 5: Характеристика найвідоміших музеїв світу Галерея Уффіці (Італія). Британський музей. Музей Прадо (Іспанія). Музей Ватикану. Лувр (Франція)	семінарське заняття, самостійна робота	4, 6, 22,	вивчення тематичного матеріалу (4 год+3 год с.р.)	3 бали	протягом семестру згідно з розкладом занять
Тема 6: Характеристика найвідоміших музеїв світу Каїрський єгипетський музей. Метрополітен-музей (США). Гугун	семінарське заняття,	23, 24, 25	вивчення тематичного матеріалу (4 год+3 год с.р.)	3 бали	протягом семестру згідно з розкладом занять

(Китай). Національна галерея мистецтв (США). Ермітаж (Росія)	самостійна робота				
<p>Тема 7: Характеристика найвідоміших музеїв – скансенів України</p> <p>Національний музей народної архітектури та побуту України (село Пирогів, Київська обл.). Львівський музей народної архітектури та побуту «Шевченківський Гай». Музей народної архітектури та побуту Середньої Наддніпрянщини (Переяслав-Хмельницький, Київська обл.). Музей народної архітектури та побуту Прикарпаття (село Крилос, Івано-Франківська обл.)</p>	семінарське заняття, самостійна робота	4, 5, 6	вивчення тематичного матеріалу (4 год+3 год с.р.)	3 бали	протягом семестру згідно з розкладом занять
<p>Тема 8: Львів – місто-музей і місто музеїв</p> <p>1. Характеристика Львівського історичного музею та Національного музею у Львові. Загальна характеристика Львівської галереї мистецтв (Олеський замок, Золочівський замок, Підгорецький замок, Музей оборонної архітектури "П'ятничанська вежа", Меморіальний музей-садиба М. Шашкевича. Характеристика львівських музеїв: Археологічний музей Інституту українознавства НАН України, Музей етнографії та художнього промислу, Львівський музей історії релігії, Аптека-</p>	семінарське заняття, самостійна робота	1,3,5	вивчення тематичного матеріалу (4 год+3 год с.р.)	3 бали	протягом семестру згідно з розкладом занять

музей "Під Чорним Орлом". Загальна характеристика найвідомішим музеїв Львівської області.					
<p>Тема 9: Значення музеїв в туристичній галузі Роль музею в сучасній туристичній діяльності. Організація взаємовигідної співпраці музеїв із туристичними фірмами</p>	семінарське заняття, самостійна робота	12,14,20	вивчення тематичного матеріалу (2 год+4 год с.р.)	3 бали	протягом семестру згідно з розкладом занять
<p>Тема 10: Організація екскурсійної справи у музеях та в практиці культурологічного туризму Сутність та основні поняття екскурсійної діяльності. Класифікація екскурсій. Технологія розробки екскурсії</p>	лекція, самостійна робота	7,9,10	вивчення тематичного матеріалу (2 год+3 год с.р.)	3 бали	протягом семестру згідно з розкладом занять
<p>Тема 11: Технологічні основи проведення екскурсії Показ і розповідь як головні елементи проведення екскурсії. Наочність як елемент проведення екскурсії. Хронологічні особливості проведення екскурсії. Паузи в екскурсії</p>	лекція, самостійна робота	21,22,23	вивчення тематичного матеріалу (2 год+2 год с.р.)	3 бали	протягом семестру згідно з розкладом занять
<p>Тема 12: Проблеми та перспективи розвитку музейної мережі України Музеї та екскурсійно-туристичний рух. Основні показники та тенденції відвідуваності музеїв держави. Перспективи інтеграції українських музеїв у регіональні, національні та міжнародні музейні організації. Пріоритетні</p>	лекція, самостійна робота	13,15,19	вивчення тематичного матеріалу (2 год+2 год с.р.)	3 бали	протягом семестру згідно з розкладом занять

напрями та завдання розбудови національної музейної мережі					
<p>Тема 13: Музейна спадщина Західної України Характеристика найвідоміших музеїв Івано-Франківська і області. Характеристика найвідоміших музеїв Буковини. Характеристика найвідоміших музеїв Закарпатської області. Характеристика найвідоміших музеїв Тернопільської області.</p>	лекція, самостійна робота	14,15,16	вивчення тематичного матеріалу (2 год+2 год с.р.)	3 бали	протягом семестру згідно з розкладом занять
<p>Тема 14: Музеї Києва Національний історико-культурний заповідник «Софія Київська». Києво-Печерський історико-культурний заповідник. Музей історичних коштовностей України. Національний художній музей України. Національний музей історії України у Другій світовій війні. PinchukArtCentre</p>	лекція, самостійна робота	7,8,9	вивчення тематичного матеріалу (2 год+2 год с.р.)	3 бали	протягом семестру згідно з розкладом занять
<p>Тема 15: Характеристика найпопулярніших музеїв інших регіонів України Національний заповідник "Хортиця". Історико-археологічний музей-заповідник "Кам'яна могила". Шевченківський національний заповідник "Тарасова гора" в Каневі. Національний історико-архітектурний заповідник "Кам'янець". Меджибізький регіо-</p>	семінарське заняття, самостійна робота	7,11,14	вивчення тематичного матеріалу (2 год+2 год с.р.)	3 бали	протягом семестру згідно з розкладом занять

нальний історико-етнографічний музей-фортеця.					
Тема 16: Організація екскурсійної справи у музеях та в практиці культурологічного туризму Сутність та основні поняття екскурсійної діяльності. Класифікація екскурсій. Технологія розробки екскурсії	семінарське заняття, самостійна робота	18,19,22	вивчення тематичного матеріалу (2 год+2 год с.р.)	3 бали	протягом семестру згідно з розкладом занять
Тема 17: Технологічні основи проведення екскурсії Показ і розповідь як головні елементи проведення екскурсії. Наочність як елемент проведення екскурсії. Хронологічні особливості проведення екскурсії. Паузи в екскурсії	семінарське заняття, самостійна робота	4,9,12	вивчення тематичного матеріалу (2 год+2 год с.р.)	3 бали	протягом семестру згідно з розкладом занять
7. Система оцінювання курсу					
Загальна система оцінювання курсу	100б = 60б (поточний контроль) + 20б(контр. роб) + 20б(теорет. контроль (тест)) Оцінка за поточний контроль (максимум 60 балів) – середнє арифметичне з округленням до цілого оцінок отриманих на практичних заняттях та при перевірці самостійної роботи студентів, помножених на деякий коефіцієнт.				
Вимоги до письмової роботи	Виконувати чітко до вказаних інструкцій				
Практичні заняття	Оцінюються за 5-ти бальною шкалою				
Умови допуску до підсумкового контролю	Здача і захист практичних робіт, контрольної роботи та тесту з теоретичним контролем знань				
8. Політика курсу					
Політика курсу: Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. У випадку таких подій – реагування відповідно до Положення 1 і Положення 2					
9. Рекомендована література					
<ol style="list-style-type: none"> 1. Вайдахер Ф. Загальна музеологія / Переклад з німецької Х. Назаркевич, О. Лянг, В. Лозинського. – Л. : Літопис, 2005. 2. Краткий словарь музейных терминов. – М., 1974. 3. Мезенцева Г. Г. Музеєзнавство / Г. Г. Мезенцева. – К., 1980. 4. Мезенцева Г. Г. Музеи Украины / Г. Г. Мезенцева. – К., 1959. 5. Музеєведение. Музеи исторического профиля: Уч. пособие для вузов по специальности “История” / Под ред. Е. Левыкина, В. Хербета. – М., 1988. 6. Музеєведение. Музеи мира. — М., 1991. 					

7. Музейное дело в СССР. Научные основы работы музеев исторического профиля. – М., 1980.
8. Музейное строительство на Украине в годы Советской власти. – М., 1987.
9. Музей и власть. Государственная политика в области музейного дела /сер. 18 – 20 вв./ – М., 1991.
10. Основи музеєзнавства, маркетингу та рекламно-інформаційної діяльності музеїв. Посібник / Під редакцією: В. Великочого, Н. Гасюк. Авторський колектив: П. Горішевський, М. Дейнега, М. Ковалів, В. Мельник, Н. Рега, С. Оришко, О. Соколова. – Івано-Франківськ : Плай, 2005. – 64 с.
11. Очерки истории музейного дела в СССР. – М., 1963.
12. Российская музейная энциклопедия. – Т. 1–2. – М., 2001.
13. Сотникова С. И. Музеология / С. И. Сотникова. – М., 2004.
14. Якубовський В. І. Музеєзнавство: Посібник для студентів вищих навчальних закладів. – Видання друге, доповнене і перероблене. – Кам'янець-Подільський, 2012. – 352 с.
15. Вопросы экскурсионной работы. – М., 1973.
16. Воронихина Л. Н. Государственный Эрмитаж / Л. Н. Воронихина. – Л., 1983.
17. Арсенич П. З історії музеїв Галичини / П. Арсенич // Наукові записки Івано-Франківського краєзнавчого музею. Вип. І. – Коломия, 1993. – С. 143–149.
18. Калитина Н. Н. Музеи Парижа / Н. Н. Калитина. – Л.–М., 1967.
19. Кеннеді Грімстед П. Доля скарбів української культури під час Другої світової війни: винищення архівів, бібліотек, музеїв / Кеннеді Грімстед П., Боряк Г. – К., 1991.
20. Кузнецова И. А. Национальная галерея в Лондоне / И. А. Кузнецова. – М.: Искусство, 1983.
21. Музей и новые технологии. – М., 1999.
22. Національний музей історії України: Зб. наук. праць. – К., 1999.
23. Равикович Е. А. Социальные функции и типология музеев // Музееведение. Вопросы теории и методики. – М., 1987. – С. 10–24.
24. Разгон А. М. Место музееведения в системе наук // Музей и современность. Сборник научных трудов. – М., 1986. – С. 43–47.
25. Про музеї та музейну справу: Закон України від 29 червня 1995 р. // Відомості ВР України. – 1995. – № 25. – Ст. 191.
26. Черногуз Я. Скандсену – статус національного заповідника / Я. Черногуз // Українська культура. – 1999. – № 10. – С. 25.
27. Україна: скарби музеїв і заповідників. Путівник.– К.: Чорлі, 1997.
28. Юрченко О. Михайло Сікорський – засновник Переяславської археологічної школи / О. Юрченко, О. Колибенко // Краєзнавство. – 2013. – - № 4. – С. 118–122.

Викладач: доцент кафедри управління соціокультурною діяльністю, шоу-бізнесу та івентменеджменту

Вичівський П.П.